Henk Bleker en Ineke Noordhoff over Agrarisch Natuurbeheer

Woensdagavond 1 juni vindt in Midwolda de manifestatie 'Boeren, Stadjes & Boetenlougsters: dou mit!' plaats. Ineke Noordhoff (publiciste) en Henk Bleker zullen hun mening laten horen over het agrarisch natuurbeheer. Centraal staat de vraag hoe we burgers hier meer bij kunnen betrekken.

De manifestatie is de afsluiter van het Project BBB, Boeren Burgers & Buitenlui, waarin de acht agrarische natuurverenigingen in Groningen, samen met BoerenNatuur, werken aan de vergroting van de bekendheid voor hun werk. De afgelopen jaren zijn veel activiteiten georganiseerd, zoals excursies voor gemeenteraadsleden, een avond voor kandidaat-waterschapsleden, 'expeditie Boerenland' voor kinderen etc, etc. Dit project wordt nu afgesloten, maar het vervolgproject staat al in de startblokken. De komende jaren wordt de aandacht gelegd op het informeren van volksvertegenwoordigers, educatie aan leerlingen van groene scholen en het benaderen van schoolkinderen. Er is een projectvoorstel uitgewerkt, waarvoor nu financiële middelen worden gezocht.

Leden van Wierde & Dijk ontvangen een uitnodiging voor deze manifestatie, maar noteert u alvast in uw agenda: woensdagavond 1 juni, in boerderij Hermans Dijkstra te Midwolda, ontvangst vanaf 19.30 uur.

Ledenwandeling Noordpolder

Vrijdagavond 17 juni gaan we wandelen in de Noordpolder. We verzamelen rond half acht op het erf van Allert Elema op boerderij Buitenbosch, Middendijk 12 te Usquert. De wandeling voert eerst langs twee percelen waarop onderzoek plaatsvindt naar de verbetering van het akkervogelbeheer. Hierop wordt een toelichting gegeven.

Daarna lopen we door naar de zeedijk. Hier zal Jan Schoonveld, vertellen over de geschiedenis van de polder, het gemaal en de dijken. Leden en donateurs zijn van harte welkom deze avond. Aanmelding vooraf is niet nodig. Er wordt gelopen over onverharde paden, dus let op uw schoeisel!

Nieuwe gezichten in de Rietsloten

In het veld is Jan van 't Hoff al jarenlang het gezicht van Wierde & Dijk. Bij het onderzoek rond riet- en akkervogels deed Jan alle tellingen en schreef hij de rapporten. Helaas heeft Jan deze werkzaamheden met ingang van dit jaar moeten beëindigen. De werkzaamheden in het veld worden nu uitgevoerd door Dick Veenendaal uit Usquert en Bert Lanjouw uit Rottum. Elders in deze nieuwsbrief stellen zij zich aan u voor. Jan verzorgt als provinciaal ambtenaar dit jaar wel tellingen voor het provinciale vogelmeetnet. U kunt Jan dus het komende seizoen nog wel veelvuldig in het veld tegenkomen!

Het schouwslotenonderzoek wordt dit jaar voor de tweede maal uitgevoerd. Bij dit onderzoek wordt gekeken welke onderhoudsmodellen geschikt zijn voor het vergroten van de natuurwaarden van schouwsloten met oud riet. Hierbij gaat het om onderhoudsvormen die de waterafvoer niet belemmeren. Voor dergelijke onderhoudsmodellen kan men denken aan eenzijdig , of ieder jaar een ander deel schonen. Binnen het onderzoek wordt ook de waterafvoer onderzocht. Voor dit onderzoek zijn 15 sloten geselecteerd, verspreid over het gehele werkgebied.
Het onderzoek naar 'overige levensvormen'' krijgt dit jaar weer een vervolg, de precieze invulling hiervan is nog niet bekend. Wel zal het waarschijnlijk gaan om het plaatsen van amfibievallen, om te zien wat er in het slootwater leeft en het plaatsen van lichtvallen om de stand van nachtvlinders in kaart te krijgen. Wie interesse heeft om te helpen bij deze onderzoeken (het plaatsen en legen van de verschillende vallen) kan zich melden bij Joke Hellenberg-Boerma.

Coördinatie project

De afgelopen jaren is het project Kaantjes & Raandjes vol enthousiasme aangestuurd door Bestuurslid Fred Bosman. Het rietslotenproject heeft de afgelopen jaren meer inhoud gekregen, vooral door het uitvoeren van verschillende onderzoeken.
Fred Bosman heeft afgelopen jaar zijn bestuurslidmaatschap beëindigd. De coördinatie van het Rietslotenproject wordt nu gedaan door Joke Hellenberg-Boerma.

Leden die vragen hebben over dit project kunnen contact opnemen via 0595-431766 / 06-4463 2159 of via joke@wierde-en-dijk.nl

Colofon

De Nieuwsbrief Wierde & Dijk is een uitgave van de vereniging voor agrarisch natuur- en landschapsbeheer Noord-Groningen.

Nummer 21, april 2011

Redactie: PR-commissie Wierde & Dijk
Vormgeving: Fenatic, Oostwold
Druk: De Marge, Groningen

ISSN: 1879-440

Contactpersonen Wierde & Dijk

Bestuursleden:

Evert Smink,	tel (0596) 571172	boelemaheert@hetnet.nl
Hennie Kuiper,	tel 06 20 99 74 47	hennie@wierde-en-dijk.nl
Ineke Arends,	tel (0595) 572875	ineke@wierde-en-dijk.nl
Jacobien Louwes,	tel (0595) 401504	jacobien@wierde-en-dijk.nl
Joke Hellenberg,	tel (0595) 431766	joke@wierde-en-dijk.nl
Harm Janssens	tel	
Catrienuw Rouwé	tel	

Projectmedewerkers:

Trudy van Wijk	tel 06 46 08 11 28	trudy@wierde-en-dijk.nl
Martina		

Postadres:
Postbus 25, 9965 ZG Leens E: info@wierde-en-dijk.nl W: www.wierde-en-dijk.nl

WIERDE & DIJK
DE VERENIGING VOOR AGRARISCH NATUUR- EN LANDSCHAPSBEHEER NOORD-GRONINGEN

Nieuwsbrief

Twaalfde jaargang - april 2010

nr. 21

Prijs voor Project "Voedsel voor Erfvogels"

Eind januari heeft Wierde & Dijk een prijs gewonnen voor haar project-idee ''Voedsel voor erfvogels'. De prijsvraag was uitgeschreven door Vogelbescherming Nederland. Met het prijzengeld gaat Wierde & Dijk dit project in 2011 uitvoeren. Het project bestaat eruit dat leden en donateurs van Wierde & Dijk gratis een zaadmengsel ontvangen wat zij kunnen zaaien op een overhoekje op het erf of tuin. Hier kunnen diverse erfvogels voedsel vinden in de vorm van insecten en zaden.

Kaantjes en Raandjes is een succes.
Erfvogels hebben het moeilijk. De afgelopen decennia is de stand van veel typische zangvogels op het platteland hard achteruitgegaan. De belangrijkste oorzaak van de achteruitgang is het verlies van voedselbronnen in de vorm van graanresten en (on-) kruidzaden, zowel tijdens de broedtijd als in de winterperiode. Wierde & Dijk wil met het uitreiken van zaadmengsels voorzien in het herstel hiervan. De bloeiende planten uit het mengsel trekken ook insecten aan, wat voedsel is voor insecteneters de vogels. Deze overhoekjes zijn ook aantrekkelijk voor muizen, voedsel voor de op de boerderijen broedende of overwinterende uilen.

Leden en donateurs krijgen het mengsel gratis uitgereikt, dit zal gebeuren bij de verschillende bijeenkomsten die gaderingen dit voorjaar worden gehouden.

Op donderdag 12 mei is er een excursie over erfvogels. Tijdens deze avond willen we toelichten welke maatregelen er op het boerenerf genomen kunnen worden voor erfvogels. Dezelfde avond is er een lezing over de boerenzwaluw, verzorgd door Bennie van den Brink, de boerenzwaluwdeskundige van Nederland. Tijdens de excursie/lezing op 12 mei krijgen leden en donateurs het zaadmengsel gratis uitgereikt (zover de voorraad strekt).

Het programma voor donderdag 12 mei: excursie Erfvogels en lezing Boerenzwaluw.
19.15 uur: ontvangst op boerderij van de familie Mulder, Aalsumerweg 16 te Oldehove. Hier bekijken we de nesten en het gedrag van de boerenzwaluwen. Bennie van den Brink geeft ter plekke uitleg.

20.00 uur: ontvangst op Natuurboerderij Lammerburen, Electraweg 4 te Oldehove Excursie Erfvogels met aansluitend de lezing over de boerenzwaluw. Het is dus mogelijk om op twee momenten in te haken: of om kwart over zeven, of om 8 uur.

De Buizerd

Langzaam stijgt zij op, scherp overziend haar jachtterrein. Het is een mooie akkerrand, nog grauw zo vroeg in het voorjaar. Maar zij voelt al wel de warmte en het welkom van de boer. Zij mist op de aansluitende akker het legsel van de kievit in kleuren van onopvallendheid. Met haar instemming vliegen de eerste veldleeuweriken voorbij. Cirkelend naar omhoog ontvouwt zich een lappendeken van grijs en groen, van ontluikend graan en gras. Randen raken lappen en belangen. Op het snijvlak strijden economie en ecologie om ieders eigen waarheid. Diverse organisaties verdedigen hun eigen lap als ongenaakbaar territorium. Rare vogels denkt zij en in het vuur van de strijd zweeft zij verder naar omhoog.
Langzaam worden structuren en schuren kleiner, maar toch veel groter dan weleer. Een heilig geloof in de wetten van de economie als eileider naar opschaling. Rare vogels die mensen, denkt zij en onderwijl ziet zij zwermen boerenzwaluwen trekken langs het zwerk. Velen, maar wel minder dan weleer, vliegen onbewust hun feestjaar binnen.
In de verte ontwaart zij Haagse en Brusselse rook. Het is onrustig op vele velden. Er komen andere tijden.
Vanuit grote hoogte alles overziend, priemen haar ogen naar de mens. Als nietig stipje, niets alleen.....Rare vogels! Zij vouwt haar vleugels, daalt duizelingwekkend snel naar de akkerrand. Ook zij moet eten.

Evert Smink

Activiteiten

12 mei	Excusie erfvolgels/lezing boerenzwaluw
1 juni	Manifestatie: Boeren, stadjes & Boetenlougsters: dou mit!
17 juni	Ledenwandeling Noordpolder

Grunn leeft!

Wierde & Dijk loopt mee in drie nieuwe projecten

Dit voorjaar zijn er drie projecten van start gegaan, landelijke en provinciale, waar Wierde & Dijk in meedraait. De agrarische leden van Wierde & Dijk zijn of worden benaderd om hieraan deel te nemen.

LEEFGEBIEDENPROJECT

De verbetering van akkervogelbeheer is doel van het leefgebiedenproject dat dit voorjaar van start is gegaan in de provincie Groningen. Dit onderzoeksproject is een samenwerking van Landschapsbeheer Groningen, stichting werkgroep Grauwe Kiekendief, BoerenNatuur en de drie agrarische natuurverenigingen Ons Belang, ANOG en Wierde & Dijk en heeft een looptijd van drie jaar. Binnen de akkervogelgebieden in de provincie Groningen worden verschillende experimenten opgezet en wordt onderzoek gedaan.

Binnen het werkgebied van Wierde & Dijk zijn het drie experimenten:
- Onderzoek naar verbetering van het maairegime van akkervogelpakketten die zich richten op broedende akkervogels.
- De functie van landschapselementen, zoals maaipaden, bermen van fietspaden, ruilverkavelingsbosjes op het voorkomen van akkervogels.
- Onderzoek naar de verbetering van het beheer van slaperdijken.

Dit onderzoekproject loopt drie jaar. Op een aantal locaties wordt onderzoek gedaan. Voor het experiment over het maaibeheer en de slaperdijken zijn bij een aantal leden van Wierde & Dijk beheerpakketten afgesloten. De locaties van de experimenten waren vooraf vastgelegd in het kader van het onderzoek, een aantal leden zijn daarom gericht benaderd voor deelname.

PILOTPROJECT GROEN BLAUWE DIENSTEN

Waterschap Noorderzijlvest, de provincie Groningen en zes agrarische natuurverenigingen gaan samen aan de slag met een meerjarig pilotproject rond groenblauwe diensten. Groenblauwe diensten zijn activiteiten die worden ondernomen door particuliere grondeigenaren/gebruikers, veelal boeren. Deze activiteiten zijn niet wettelijk verplicht en zijn gericht op realisatie van maatschappelijke wensen op terreinen als natuur, landschap, waterbeheer en recreatie. Overheden kunnen een kostendekkende vergoeding geven voor deze activiteiten. Binnen het project worden verschillende diensten ingezet: natuurvriendelijke oevers, stuwtjes om water vast te houden, bufferstroken langs akkers, riet in sloten en bodemverbeteringspraktijken. Met dit pilotproject wordt duidelijk hoe agrarische ondernemers deze diensten kunnen inpassen in hun bedrijfsvoering en hoe zij hieruit extra inkomsten kunnen genereren.

Dit voorjaar ontvangen de agrarische leden van Wierde & Dijk nog informatie over deelname aan dit pilotproject.

FAB-RANDEN (FUNCTIONELE AGROBIODIVERSITEIT- RANDEN)

Zestien leden van Wierde & Dijk nemen deel aan het project 'Bloeiend Bedrijf''. Zij leggen bloemrijke randen aan langs akkers, die een functie hebben voor de plaagbestrijding. Doel van het project is kennisuitwisseling tussen deelnemers, dat zij van en met elkaar leren over deze manier van natuurlijke plaagbestrijding.
Iedere deelnemer legt randen aan langs akkerbouwpercelen, deze worden in het voorjaar ingezaaid met een bloemrijk mengsel. Dit kunnen een- of meerjarige randen zijn. In het groeiseizoen worden er meerdere excursies en bijeenkomsten georganiseerd waar de deelnemers kennis kunnen opdoen over deze randen.
In het groeiseizoen wordt meerdere malen het vóórkomen van nuttige insecten en van plaag-insecten in het perceel dat naast de rand ligt in kaart gebracht. Zo kan worden bekeken of het gebruik van gewasbeschermingmiddelen kan worden beperkt.

Keurontheffing schouwsloten nu aanvragen

Landeigenaren die met ingang van dit najaar ontheffing willen hebben van de keur, kunnen het beste de komende maanden een ontheffing aan vragen. De ontheffing is dan tijdig in huis.

Landeigenaren langs een schouwsloot, die het er over eens zijn dat ze de sloot niet meer jaarlijks in zijn geheel willen schonen, kunnen gezamenlijk een ontheffing van de keur aanvragen. Het waterschap verleent in voorkomende gevallen ontheffing. Wanneer door de sloot water van derden voert, moet ook toestemming van deze derde verkregen worden.
De landeigenaren maken samen afspraken over de wijze waarop zij de sloot gaan schonen. Voor het aanvragen van keurontheffing is een standaardformulier voor handen. Dit formulier is eenvoudig te downloaden van de homepage www.wierde-en-dijk.nl.
Heeft u vragen over dit onderwerp, neem dan contact op met bestuurslid Joke Hellenberg- Boerma, contactpersoon van het project Kaantjes & Raandjes via joke@wierde-en-dijk.nl of telefoon 0595-431766.

Rietfoto's in Vierhuizen, Usquert en Leens

Tot eind april zijn de winnende foto's van de fotowedstrijd 'Een pluim voor riet' te bekijken in het kerkje van Vierhuizen. In de maanden mei en juni hangen de foto's in het Zielhoes te Noordpolderzijl, het gemeentehuis te Leens is de locatie waar de foto's in de zomermaanden te bezichtigen zijn.

Uw mail-adres

Wierde & Dijk wil bij het rondsturen van aankondigingen voor bijeenkomsten meer gebruik gaan maken van e-mail. Verzoek aan de leden en donateur om hiervoor een mailtje te sturen naar info@wierde-en-dijk.nl. Bedankt!

Even voorstellen

Geboren ben ik in Grou. Na de HBS ging ik 'medicijnen' studeren in Groningen. Ben nooit weer weggegaan. Heb in het AZG mijn echtgenote voor het eerst ontmoet. Tot december 2006, tot mijn pensioen, heb ik daar gewerkt als kinderarts. Direct nadien kwam een regiokrant met de advertentie waarin een vrijwilliger gevraagd werd. Heb direct gereageerd en gemaild en gebeld met Anita Jongman. Sindsdien zoek ik in het voorjaar weidevogelnesten rond Warfhuizen.

De eerste jaren samen met Kees de Boer. Met heel veel plezier.
Als kind zochten we met boer Wietse, onze overbuurman. Kievitten bleken ook eieren te leggen in de afdruk van een koeiepoot. Bijzonder was dat.
Op zekere dag kwamen we terug en sprong de hond blij op tegen boer Wietse. Zonder nadenken kreeg de hond een tik met de pet, de pet met eieren. Kobus boerenarbeider, jager etc. kon "kwaaikje". Bij hem bleven kievitten bijleggen. Wij probeerden ook steentjes, aardappeltjes. Nooit is het gelukt. Wij misten de reuk van Kobus, bedachten we.
Na mijn pensioen kwam er opnieuw tijd en mogelijkheid de oude bezigheid op te pakken. Het komende halve jaar ga ik als burgerlid meedraaien in het bestuur van Wierde en Dijk. Nadien bekijken we of en wat ik voor Wierde en Dijk kan betekenen.

Catrienus Rouwé

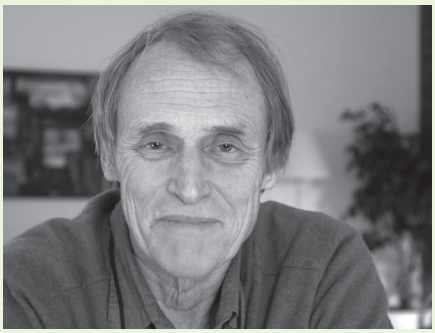

Sinds 1976 bewoner van de brandmeesters woning van de voormalige steen en draineerbuizen fabriek Ceres te Rottum. Onderzoeker van flora en vegetatie, zowel in agrarische als in natuur gebieden. Voor Wierde en Dijk ga ik in 2011 de rapportage verzorgen van onderzoek projecten.

Als we niet willen dat alle natuurgebieden spontaan verbossen is er een of andere vorm van landbouw nodig om het landschap open te houden. Deze zin uit 'Natuur voor boeren, boeren voor natuur', (Eddy Weeda en Anton Stortelder in Stratiotes, Plantensociologische Kring Nederland) geeft goed aan waar mijn motivatie ligt om te gaan werken bij een agrarisch natuurvereniging.

Van uit mijn belangstelling voor de spontane natuur kijk ik vooral naar flora en vegetatie: hoe zij een plek vindt in het landschap, gestuurd door kenmerken en kwaliteiten van water, bodem en klimaat. Het landschap dat, in Nederland, al eeuwen lang wordt gevormd en gemodelleerd door mensen. De veranderingen van het landschap en van de natuur zijn in de afgelopen eeuw zowel positief als negatief geweest, maar de nadruk lag op het laatste.
In het midden van de zeventiger jaren broedde er een grutto paar in het weiland naast mijn terrein en daar broedde een paartje patrijzen. Onder het huidige beheer keren beide niet terug; maar wat kan er wel?

Bert Lanjouw

Mijn naam is Harm Janssens, ik ben 45 jaar en woon in Westeremden samen met Henriette en onze dochter Roos. Wij hebben 80 koeien en 80 stuks jongvee. We hebben 70 ha. land waarop we 35 ha. gras verbouwen, 9 ha. bieten en 14 ha. tarwe. De tarwe gebruiken we als veevoer. Op 9 ha. hebben we de tarwe gemengd met veldbonen, die worden als gehele plant silage geoogst. Tot slot verhuren we nog 9 ha. land voor pootaardappelen.De laatste paar jaar zijn we bezig ons bedrijf te verbijzonderen, zoals we dat zelf noemen. We verbouwen een aantal bijzondere oude aardappelrassen, suikermais, bonen en nog wat dingen. Die producten verkopen we op de streekmarkt Ewsum in Middelstum en aan huis. Maar dat is nog niet alles. Op 23 april openen we in een van de schuren een kunstgalerie. Henriette en ik zijn beiden kunstliefhebbers en op deze manier willen we kunstenaars de gelegenheid geven hun werk te presenteren en bezoekers de gelegenheid geven om er ook van te genieten en wellicht iets aan te geven. Als laatste verbijzondering willen we komend herfst een tweetal vakantiehuisjes plaatsen Dit doen we allemaal omdat we er zelf veel plezier beleven om zo bezig te zijn en we ook anderen de mogelijkheid willen geven van het Groninger platteland te genieten. Een functie in het bestuur van Wierde en Dijk past dan ook in die filosofie. Als u meer over ons wil weten kijk dan op www. aylsumaheerd.nl of kom langs op 23 april of een andere dag.

Harm Janssens

In opdracht van Wierde & Dijk ga ik onderzoek doen op de trioranden en bij schouwsloten. Voor mijn studie aan de Hogere Landbouwschool kwam ik naar Groningen. Na voltooiing van de studie kwam ik als onderzoeker in dienst bij het instituut voor bodemvruchtbaarheid te Haren. Dit instituut verhuisde naar het zuiden, maar ik wilde niet meer weg uit het noorden. Ik vond werk bij Landschapsbeheer Groningen. Hier kwam ik in aanraking met het vogelonderzoek. Al jaren voer ik nu vogeltellingen uit en doe ik aan (broed)vogelinventarisaties. Opdrachtgevers zijn ondermeer de provincie Limburg; SOVON-vogelonderzoek; anv De Utrechtse Venen; Arcadis. Sinds kort heb ik een eigen bedrijf: Dick Veenendaal Vogelonderzoek.

Dick Veenendaal